

בג"צ 41/68

בית המשפט העליון
בפני כבוד שפ"ט
בג"צ 41/68

התביעה
הנתבעים
פ"ט
1/1/68

- 1. נאזמי בן עזי איברהים סאלם
- 2. איסחק חסאן סלים

שניהם מבאב אל חוסה בעיר העתיקה
בירושלים, ע"י ב"כ עוה"ד ג. יפת
ו/או ר. טראוס, שמענם להמצאת
כתבי-בי-ידיו הוא: 'רח' שמאי 8
ירושלים.

העותרים

ג ד

- 1. נציב בתי הסוהר, שרות בתי
הסוהר, הקריה, תל-אביב.
- 2. מנהל בית הסוהר המרכזי ברמלה.
- 3. ראש המטה הכללי של צה"ל.

בית המשפט העליון
31.1.68
ישראל

המשיבים

עתירה למתן צו הביאט קורפוס

עתירה למתן צו על תנאי בגד המשיבים להתייצב וליתן טעם
מדוע לא יובא העותר מס' 2 לפני בית המשפט ומדוע לא ישוחרר
העותר מס' 2 ממאסרו בבית הסוהר המרכזי ברמלה.

ואלה בסוקי העתירה:

- 1. העותר מספר 2 (להלן - העצור), נעצר בתאריך 27.9.67, בביתו שבירושלים העתיקה.
- 2. לאחר שנאסרו העותר מספר 1, שהוא בן דודו של העותר מס' 2, ושאר בני משפחתו מלקבל פרטים על דבר סיבת המעצר ונסיבותיו יפו כחו של ב"כ עו"ד ג. יפת לספל בדבר.
- 3. העצור היה כלוא כארבעים יום בכלא ירושלים ובמשך כל אותה תקופה ביטה ב"כ העותרים - ללא כל הצלחה - להיפגש עמו ולברר פרטים אודות סיבת מעצרו והאשמות התלויות בגדו. לב"כ העותרים לא ניתן להיפגש עם העצור, לראות את צו המעצר, לראות את חומר הראיות שבאסף בגדו ולא ניתנו לו כל פרטים שהם אודות המעצר או צו המעצר.
- יצויין כי ב"כ העצור הוא מורשה לשמש כסניגור צבאי בהתאם להוראות סעיף 318 של חוק השיפוט הצבאי.
- 4. לאחר שנמסר לב"כ העותרים כי תיקו של העצור הועבר לפרקליטות הצבאית, פנה, בתאריך 12.11.67, למטה הממשל הצבאי במכתב שהעתיקו מצורף לעתירה זו ומסומן באות א.
- 5. לאחר שנמסר לב"כ העותרים כי תיקו של העצור לא הועבר לפרקליטות הצבאית פנה ב-21.11.67 למפקד בפת ירושלים במסגרת ישראל, ולמחלק הקירות באותה פנה במכתבים שהעתיקיהם מצורפים לעתירה זו ומסומנים באותיות 'ב' ו-'ג'.

6. די אדוואקאטן לע"מ העותרים כי העצור עצור על פי "צו מעצר מיוחד".
7. הוראתו והעצור איננו נושא ת.ד. ישראלית פנה ב"כ העותרים אל יו"ר ועדת העררים בהתאם לסעיף 67(4) של הצו בדבר סכתב הפניה מצורף לעתירה על בגדה המערבית. העתק
8. העתק מהשובת יו"ר ועדת העררים הב"ל מצורף לעתירה זו ומסומן באות 'ה'.
9. בהתאם להוראות יו"ר ועדת העררים במכתבו הב"ל פנה ב"כ העותרים לראש ענף יעוץ וחקיקה של צה"ל במכתב שהעתקו מצ"ב ומסומן באות 'ו'. התשובה מצורפת אף היא ומסומנת באות 'ז'.
10. ב"כ העותרים פנה לוועדה המיעצת בהתאם להוראות תקנה 111(4) לחוקת ההגנה (שנת הירום) 1945. העתק מכתב הפניה מצורף ומסומן באות 'ח'.
11. העצור וב"כ העותרים הומיעו בפני הועדה בתאריך 9.1.68 ובחזרה בדיון בפגשו עם בציגי המשיב מס' 3, אך גם אז טרם נספר להם מאומה אודות סיבת המעצר והאשמות שבגיבן עצור העותר מס' 2, שלבד העובדה כי המעצר הוא "מסיבות בטחוניות".
- יחד עם זאת הבטיחו בציגי המשיב מס' 3 למסור לב"כ העותרים הודך שבוט ימים את המלצה הועדה המיעצת הב"ל.
12. משלא זכה לכל ידיעה נוספת פנה ב"כ העותרים במכתב מתאריך 18.1.68 ליו"ר הועדה הב"ל. העתק המכתב מצורף לעתירה זו ומסומן באות 'ט'.
13. בתאריך 21.1.68 נודע לבני משפחת העותרים כי ביום המחרת עומד להתקיים משפטו של העצור, בבית הדין הצבאי ברמאללה. עובדה זו נודעת להם מתוך כך ששליחי בית הדין הצבאי הביאו את ההחלטה לדיון לביתו של העצור, בהיותם סבורים שהוא משוחרר.
14. לאחר שהעצור לא הובא למשפט בבית הדין הצבאי בתאריך 22.1.68 נשמע משפטו בתאריך 25.1.68. הוא נדון באשמת הסתננות לירדן ~~הירדן~~ הורשע ונדרן לארבעת חדשי מאסר מאז יום מאסרו (היינו מיום 27.9.67) ולהשלילם קנס בסך 400 ל"י.
- יצוין כי העצור הודה מתחילת מעצרו בהסתננות - וכי הסתננותו לירדן נעשתה במטרה לראות את אחותו, בתקופת שנה היו הסתננויות מסוג זה נפוצות ביותר.
15. בעת הדיון בבית הדין הצבאי הצהיר התובע הצבאי כי הצווים המינהליים הוצאו על יסוד חששות בדבר קיום יחסים עם גורמים עוינים, ע"י העצור, בשעת שהייתו בירדן. אולם חששות אלו לא נתמסרו והאשמה היחידה התלויה בנדו היא הסתננות - עליה נדון כאמור.
16. העצור טילם את הקנס וקיוו להשתחרר ממעצרו ביום המחרת - עם סיום תקופת ארבעת חדשי המאסר שהוטלו עליו כאמור לעיל.
17. העצור לא שוחרר ב-27.1.68 וטרם שוחרר עד עצם היום הזה.
18. מהנהלת בית הסוחר המרכזי ברמלה שבו כלוא העותר נמסר לב"כ העותרים כי העצור אינו משוחרר ולא ישוחרר הואיל וצו המעצר המנהלי לא בוטל ועדין תקף.
19. על יסוד כל העובדות הב"ל מוענים העותרים כי :-
א. אין כל סמכות למסיבים 1 או 2 להתזיק בעותר מס' 2 (להלן - העותר) לאחר שתקופת המאסר אשר הוטלה עליו כדין בבית משפט נסתיימה.
ב. אין כל סמכות לעצור המעצר המנהלי שהוצא ע"י המשיב

יכול להמשיך ולהתקיים לאחר שהעותר בדון ונענש כחוק.

לחילופין - צו המעצר המנהלי שהוצא על יסוד עובדות מסויימות אינו יכול להמשיך ולהתקיים ואין למשיב מס' 3 סמכות לחשו, לאחר שהעותר הועמד לדין על יסוד אותן עובדות, הורשע ונענש כחוק.

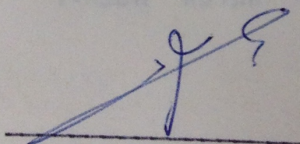
לחילופין - בהעמידם את העותר לדין בעבירת הסתננות ביגור שלטונית הבסחון דעתם כי אין כנגד העותר האשמה אחרת היכולה לשמש בסיס למתן צו המעצר המנהלי.

לחילופין - העמדת העותר לדין באשמת הסתננות והצהרת התובע הצבאי בעת משפטו של העותר, מוכיחות, לפחות לכאורה, כי אין כל סיבות בטחוניות ואחרות המצדיקות מעצרו על פי צו מעצר מנהלי - כדרישת תקנה 108 לתקנות ההגנה (שעת חירום) - 1945.

בשילת זכויותיו היסודיות של העותר - לדעת על מה ולמה הוא עצור, לזכות ביעוץ משפטי, להראות ליועצו המשפטי את צו המעצר - יש משום פגיעה בעיקרי הצדק וחריגה מסמכויותיהם של המשיבים, עד כדי השמטת יסודותיו החוקיים של צו המעצר המנהלי.

העותר זכאי לדעת את המלצות הועדה המייעצת בהתאם להוראות תקנה 111(4) של תקנות ההגנה (שעת חירום) 1945.

צירוף כל העובדות המתוארות לעיל וביחוד תקופת המעצר הממושכת, העמדת העותר לדין באשמת עבירה בטחוניית, העלמת סיבות המעצר מהעותר וב"כ, מצביעות, לפחות לכאורה, על מעצר מתוך שרירות לב או רשלנות או סניעים אחרים אשר אינם מתיישרים עם דרישות תקנה 108 לתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945 ומכל מקום יש בהן פגיעה בזכויות יסודיות ובקדושת חרותו של כל אדם - עד כדי הצוקת מתן הצו המבוקש.

ב"כ העותרים

היום .....